

HEVOSKASVATUKSEN JA HEVOSURHEILUN EDISTÄMISEEN TARKOITETTUIEN VALTIONAVUSTUSTEN MYÖNTÄMINEN V. 2022

1. MAA-JA METSÄTALOUSHALLITUKSEN TOIMIVALTA JA AVUSTUSSÄÄNNÖKSET

Arpajaislakia (1047/2001) koskevan muutoksen 1.1.2017 mukaan hevosalalle tarkoitettu osa uuden rahapeliyhtiön tuotosta (neljä prosenttia) otetaan vuosittain valtion talousarvioon. Rahapeliyhtiö tilittää tuoton maa- ja metsätalousministeriölle jaettavaksi valtionavustuslain mukaisesti avustuksina hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen. Tärkeimpiä tukitoimia olisivat raviratojen ja alan kehitystoiminnan tukeminen toisaalta valtakunnallisen kilpailutarjonnan että riittävän palkintotason turvaamiseksi sekä hevoskasvattajille ja -omistajille suunnattava kasvatustuki. Rahapeli-toiminnan tuottojen jakamiseen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitettua tuotto-osuuden myöntämiseen ja maksamiseen arpajaislain 17 §:ssä säädetyllä tavalla toimitaan valtionavustuslain (688/2001) nojalla siten kuin arpajaislain 17 c §:ssä asiasta säädetään. Valtioneuvoston asetuksessa (14/2017) säädetyn lisäksi toimintaa säätelee maa- ja metsätalousministeriön työjärjestys (658/2016).

2. HAKEMUSKÄSITTELY JA EHDOTUS AVUSTUSTEN JAKOKSI VUONNA 2022

2.1. Yleistä

Avustusten valmistelussa noudatetaan arpajaislakia, valtionavustuslakia sekä valtioneuvoston asetusta hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen käytettävästä osuudesta Veikkaus Oy:n tuotosta. Arpajaislain muutosten tultua voimaan maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle tuleva, hevosurheilun ja hevoskasvatuksen edistämiseen tarkoitettu osuus Veikkaus Oy:n tuotosta otetaan kokonaisuudessaan valtion talousarvioon ja avustusten myöntämisestä päättää maa- ja metsätalousministeriö.

Arpajaislain 17 §:n mukaisesti Veikkaus Oy:n tuotoista ohjataan 4 % hevosalalle. Vuoden 2022 valtion talousarvion maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan momentilla 30.10.54. (Rahapeli-toiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen) on osoitettu yhteensä 39,892 milj. euroa käytettäväksi hevoskasvatuksen ja -urheilun edistämiseen. Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon rahapeli-toiminnan tuottojen tuloutuksen laskun kompensoiminen yleiskatteellisista varoista. Momentin päätösosan mukaan määrärahaa saa käyttää myös muiden kuin rahapeliyhtiön tuottoihin perustuvien valtionavustusten maksamiseen.

Arpajaislain 17 c §:n mukaan hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitettua tuotosta osoitetaan vähintään 95 prosenttia raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestölle (Suomen Hippos r.y.) sekä tämän jäsenyhteisöille. Keskusjärjestö tekee maa- ja metsätalousministeriölle esityksen myönnettävien avustusten vuosittaisesta jakosuunnitelmasta eri avustuksensaajille ja käyttötarkoituksiin. Suomen Hippos ry:n esityksen (3.12.2021) mukaan pääosa tuotosta käytettäisiin keskus- ja maakuntaraviradoille myönnettävään palkinto- ja toimintatukeen. Suomen Hippos toimii tuen myöntämisen menettelyssä siis asiantuntijaroolissa.

Arpajaislain 20 §:n mukaan avustusten myöntämisestä hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen päättää maa- ja metsätalousministeriö. Ministeriö esittää, että rahapeliutuotosta hevosalalle tarkoitettu tuotosta käytettäisiin liitteiden mukaisesti keskus- ja maakuntaraviratojen palkintotukeen 20,929 milj. euroa ja toimintatukeen 10,467 milj. euroa.

Avustuskohteet on katsottu tarkoituksenmukaiseksi tuoda raha-asiainvaliokunnan käsittelyyn, kohteiden yhteissumman ylittäessä 10 milj. euroa. Loppuosa tuotoista käytettäisiin muistion 3.3 kohdan mukaisesti.

3. AVUSTUSPERIAATTEET

3.1. Toimintatuki

Keskus- ja maakuntaradat tarjoavat ravikilpailutoiminnan infrastruktuurin, jonka avulla tarjotaan kilpailu- ja harrastusmahdollisuuksia raviurheilun aktiiveille kattavasti koko Suomessa. Samalla tuotetaan laadukkaat pelikohteen Veikkaus Oy:n ravipeleihin. Ravikilpailutoiminnan järjestämisen avustaminen toteutettaisiin keskus- ja maakuntaradoille toimintatuen avulla, joka maksettaisiin yleisavustuksena kuukausittain.

Toimintatuen määrässä voitaisiin ottaa huomioon maa- ja metsätalousministeriön hyväksymät tukikelpoiset kustannukset. Tukikelpoiset kustannukset on ilmoitettu edunsaajille haakuohjeissa. Näitä tukikelpoisia kustannuksia ovat ravikilpailujen järjestämiskulut, henkilöstökulut, kiinteistöjen, kaviouran ja harjoitusalueiden vuokrat, ylläpito- ja kunnossapitokulut sekä toimisto- ja hallintokulut.

Toimintatuen osalta noudatetaan valtionavustuslain (688/2001) 6 §:ssä mainittua periaatetta, jonka mukaan valtionavustus ei saa kattaa valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta tai hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu.

3.2. Palkintotuki

Suomessa on yhteensä 43 ravirataa. Niistä keskusravirata Vermolla ja 18 maakuntaradalla harjoitetaan ravikilpailutoimintaa ympärivuotisesti tai lähes ympärivuotisesti. Muut ovat luonteeltaan ns. kesäratoja, joilla on tyypillisesti vain muutama kilpailupäivä kesän aikana.

Ravikilpailuissa maksettavat palkinnot ovat hevosalan merkittävin rahoituslähde. Riittävä palkintotaso kannustaa hevosomistajia pitkäjänteiseen kasvatukseen, valmennukseen ja kilpailutoimintaan ja luo omalta osaltaan edellytyksiä tarvittaviin investointeihin ja kannattavaan elinkeinotoimintaan. Keskusraviradalle ja maakuntaradoille maksettava palkintotuki muodostaa osan raviradan ravikilpailutoimintaan tarkoitetuista palkintovaroista. Palkintotuki myönnettäisiin em. raviradoille käytettäväksi täysimääräisesti ravikilpailuissa maksettaviin palkintoihin. Palkintotuen määräytyminen perustuu raviratojen hakemuksiin sekä ratojen ja keskusjärjestön yhteistyössä laatimaan, koko vuotta käsittävään ravikilpailukalenteriin sarjoineen ja palkintoineen. Näiden palkintosuoritteiden pohjalta on koottu vuoden 2022 palkintotukiesitys, liitteessä 2.

3.3. Muut avustuskohteet

Edellä mainitun 39,892 miljoonan euron ja tässä muistiossa esitettyjen toiminta- ja palkintotuen yhteissumman erotus muodostuu myöhemmin vuoden 2022 kuluessa päätettävistä pienemmistä avustuksista: mm. hevoskasvatuksen tuesta, kesäratojen tuista, Suomen Ratsastajaliitolle ja Suomen Hippos ry:lle myönnettävistä tuista, joista yhdenkään yksittäisen kohteen tuen ei arvioida ylittävän 4 miljoonaa euroa.

4. AVUSTUSEHDOTUS VUODELLE 2022 KOHTEITTAIN

4.1. Toimintatuki

Avustuksina ehdotetaan jaettavaksi arviolta yhteensä 10,467 miljoonaa euroa keskus- ja maakuntaradoille, liitteessä 1 esitetyllä tavalla. Yleisavustus myönnettäisiin kuukausierinä, koska ravikilpailutoiminnan kustannuksia muodostuu ympäri vuoden, kun raviratoja ja niiden rakennuksia ja alueita pidetään kunnossa ja kilpailutapahtumia järjestetään.

4.2. Palkintotuki

Palkintotuki, yhteensä enintään 20,929 milj. euroa myönnettäisiin keskus- ja maakuntaratojen sekä Suomen Hippos ry:n esitysten mukaisesti, liitteessä 2 esitetyllä tavalla.

5. KOMISSION VALTIONTUKIPÄÄTÖS

Euroopan komissio on 3.1.2017 hyväksynyt SA.46556 (2016/N) -valtiontuen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen siten kuin siitä säädetään arpajaislain muutoksen ja valtionavustuslain nojalla. Tämän päätöksen mukaisesti tukea ei myönnetä vaikeuksissa olevalle yritykselle. Vaikeuksissa olevalla yrityksellä tarkoitetaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettussa komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 2 artiklan 18 kohdassa ja komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annetuissa Euroopan komission suuntaviivoissa 2014/C 249/01 tarkoitettua vaikeuksissa olevaa yritystä.

Tukea ei myöskään myönnetä eikä myönnettyä tukea makseta, jos tuen hakija ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä tai Euroopan unionin maa-seutu-, rakenne- ja investointirahastojen tuen takaisinperintäpäätöstä.

Tuen myöntämistä koskee myös avoimuusvelvoite: Kaikista 1.7.2016 alkaen myönnettyistä yli 500 000 euron yksittäisistä valtiontuista julkaistaan vakiomuotoiset tiedot. Tukia koskevat tiedot viedään Euroopan komission jäsenvaltioita varten ylläpitämään tietojärjestelmään, josta tiedot julkaistaan komission ylläpitämällä avoimuusverkkosivulla jäsenvaltiokohtaisesti. Julkaisuvelvoite koskee kaikkia em. rajan ylittäviä komission päätökseen SA.46556 (2016/N) perustuvia tukiohjelmia ja tukia. Lisäksi komission päätöksessä asetetaan reunaehdot mm. tuen ylikompensaation estämiseksi ja oman varainhankinnan huomioimiseksi, jotka on otettu huomioon tässä avustusesityksessä.

Euroopan komissio on 14.10.2021 päättänyt keskus- ja maakuntaraviradoille tarkoitettua tukiohjelman jatkamisesta vuoden 2026 loppuun saakka (Valtiontuki SA.63553, 2021/N).

LIITE 1: Vuoden 2022 toimintatuki keskus- ja maakuntaraviradoille

Toimintatuen arvioidaan jakautuvan vuodelle 2022 seuraavasti (euroa):

Etelä-Pohjanmaan hevosjalostusliitto ry (Seinäjoki)	632 697
Forssan Seudun Hippos ry	540 971
Kainuun Ravirata Oy (Kajaani)	160 887
Kaustisen Seudun Raviseura ry	368 788
Keski-Suomen Ravirata Oy (Jyväskylä)	563 632
Joensuun Ravirata Oy	401 632
Kuopion Ravirata Oy	547 825
Lahden Hevosystäväinseura ry	780 859
Lappeenrannan Ravirata Oy	316 546
Länsi-Lapin Hevosystävät ry (Tornio)	170 502
Mikkelin Ravirata Oy	445 571
Pohjanmaan Ravi ry (Ylivieska)	233 656
Pohjolan Hevosystävät ry (Oulu)	649 611
Porin Ravit Oy	511 175
Rovaniemen Ravirata Oy	209 417
Tampereen ravirata Oy	971 145
Turun Hippos ry	569 495
Valkealan Hevosystäväinseura ry	526 612
Vermön ravirata Oy (Helsinki)	1 866 031
 Yhteensä	 10 467 050

LIITE 2: Vuoden 2022 palkintotuki keskus- ja maakuntaraviradoille

Palkintotuki on tarkoitettu käytettäväksi täysimääräisesti ravikilpailuissa maksettaviin palkintoihin.

Palkintotuen arvioidaan jakautuvan vuodelle 2022 seuraavasti:

Ravirata	yht. euroa, enintään
Forssa	1 245 160
Helsinki	4 378 165
Joensuu	664 760
Jyväskylä	1 126 265
Kajaani	276 480
Kaustinen	621 935
Kouvola	1 128 320
Kuopio	1 028 150
Lahti	1 531 410
Lappeenranta	628 917
Mikkeli	1 016 140
Oulu	1 061 760
Pori	909 717
Rovaniemi	401 920
Seinäjoki	1 237 660
Tampere	1 844 672
Tornio	259 060
Turku	1 195 800
Ylivieska	372 740
 Yhteensä	 20 929 031